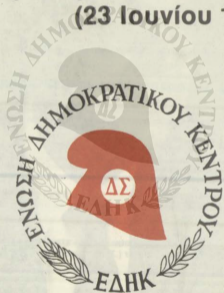
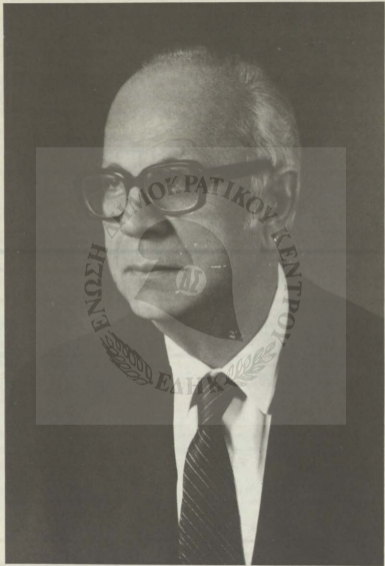

ΓΙΑΝΝΗ Γ. ΖΙΓΔΗ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ Ε.ΔΗ.Κ.

**Ομιλία επί των προγραμμα-
τικών δηλώσεων της Κυβερ-
νήσεως του ΠΑΣΟΚ
(23 Ιουνίου 1985)**

ΕΚΔΟΣΗ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΥΠΟΥ Ε.ΔΗ.Κ.
ΑΘΗΝΑ 1985

**ΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ κ. ΓΙΑΝΝΗ ΖΙΓΔΗ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΑ ΤΗΣ Ε.ΔΗ.Κ.**

(Πρακτικά Βουλής 19 Ιουνίου 1985):

«ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Γιάννης Ν. Αλευράς). Κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται η έναρξη της συνεδρίασης.

Έχω την τιμή να ανακοινώσω προς το Σώμα τα έγγραφα, τα οποία υπεβλήθησαν στη Βουλή.

Η πρώτη δήλωση είναι του κ. Ιωάννη Ζιγδη, η οποία έχει ως εξής:

Αθήνα, 19 Ιουνίου 1985

Κύριον
Ιωάννην Ν. Αλευρά
Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων
Ενταύθα

Κύριε Πρόεδρε,
Παρακαλώ να ανακοινώσετε εις το Σώμα ότι αγήκω εις το κόμμα της Ενώσεως Δημοκρατικού Κέντρου (Ε.ΔΗ.Κ.) το οποίο και εκπροσωπώ.

Με εξαιρετη τιμή
ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΖΙΓΔΗΣ
Βουλευτής Β' Περιφέρειας Αθηνών
Πρόεδρος Ε.ΔΗ.Κ.»

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ Ε.ΔΗ.Κ. ΓΙΑΝΝΗ ΖΙΓΔΗ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ

Πρακτικά Βουλής
(23 Ιουνίου 1985)

-ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Γιάννης Α. Αλευράς). Ο Πρόεδρος κ. Ζιγδης έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΙΓΔΗΣ. Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι προγραμματικές δηλώσεις της Κυβερνήσεως είναι απαύγισμα της εντολής την οποία έδωσε ο Ελληνικός Λαός προς το Κόμμα του ΠΑΣΟΚ. Επομένως εμείς δεν έχουμε παρά να κάνουμε προτάσεις και να ασκήσουμε εποικοδομητική κριτική, για να μπορέσει αυτή η εντολή του Λαού να υλοποιηθεί και να μην οδηγηθούμε σε επιζήμιες καταστάσεις από τις οποίες ούτε η αντιπολίτευση θα είναι κερδοσμένη, ούτε και η Χώρα.

Ανταποκρινόμενος στην έκκληση του κ. Προέδρου για δημιουργικό διάλογο, νομίζω ότι πρέπει να προβώ σε συγκεκριμένες προτάσεις. Αλλά πριν το κάνω αυτό θα μου επιτρέψετε μια εξομολόγηση.

Καθισμένος σ' εκείνο το έδρανο την μια ώρα και 40 λεπτά, που κράτησε η ομιλία του κ. Μητσotάκη, κάποτε ξεχάστηκα. Νόμισα ότι βρισκόμουν στο 1962 και άκουα έναν άλλο κ. Μητσotάκη να εξαποστέλει τους κεραυνούς του εναντίον της τότε Κυβερνήσεως της Δεξιάς, της προγόνου της Νέας Δημοκρατίας. Όταν συνήλθα, αντιλήφθηκα ότι ο κ. Μητσotάκης είναι ο ίδιος με εκείνον του 1962. Τώρα φαίνεται ότι δεν έχει αντιληφθεί ότι απευθύνεται - ως Αρχηγός της Αντιπολιτεύσεως - σε μια άλλη Κυβέρνηση, η οποία δεν είναι της Δεξιάς. Διότι όσα κατελόγισε κατά της Κυβερνήσεως του ΠΑΣΟΚ αυτά κατελόγισε στο παρελθόν, εκατονταπλασίως αυστηρότερα, στις κυβερνήσεις της ΕΡΕ και των άλλων εκδόσεων των κυβερνήσεων της Δεξιάς.

Δεν έμαθε επομένως ο κ. Μητσotάκης να ψάλλει άλλο τραγούδι, παρά αυτό. Επιμένει! Ο κ. Μητσotάκης μου θύμισε αυτό που λεγόταν άλλο τε για τους Βουρβάνους: «Δεν μαθαίνουν τίποτε, δεν ξεχνούν τίποτα, απλώς επαναλαμβάνονται».

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

«Η εν πολλοίς αμαρτίες...».

Θα συνεχίσω την εξομολογήσή μου για ένα ακόμη λεπτό. Όταν άκουγα τον κ. Μητσotάκη να καταγγέλει τόσο αυστηρά την Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, που έχει τρισήμισι χρόνια «δοκιμαστικής» ζωής...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΓΓΟΝΑΣ. Δοκιμαστικές κυβερνήσεις δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Γιάννης Αλευράς). Παρακαλώ, παρακαλώ!

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΙΓΔΗΣ. Όταν άκουγα, λοιπόν, να απευθύνει προς το ΠΑΣΟΚ αυτές τις φοβερές καταγγελίες, ως εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, θυμήθηκα τη φράση «η εν πολλοίς αμαρτίες...», καταδικάζει την αρσασκιάδα, «γιατί φάνηκε ο ποδοστράγαλός της!...» (Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

Πρέπει να έχουμε λίγη σοβαρότητα, όταν είμαστε σ' αυτό το Βήμα. Όταν είμαστε στα μπαλκόνια, λέμε ό,τι θέλουμε. Αλλά αυτό το Βήμα πρέπει να το σεβόμαστε, γιατί είναι η ύψιστη έκφραση της Δημοκρατίας.

Θα ήθελα –και λυπάμαι, που ο κ. Πρωθυπουργός δεν είναι εδώ, υπάρχει αποχρών λόγος για τον οποίο αναχώρησε, όπως μου διεμηνύθη– να διατυπώσω μερικές παρατηρήσεις για τη σωστή αξιολόγηση των προβλημάτων του Ελληνικού Λαού από την Κυβέρνησή σας, για τα οποία η ευθύνη ανήκει αποκλειστικώς στη δράση της Νέας Δημοκρατίας.

Γιατί μιλάμε εδώ; Μιλάμε για τον Ελληνικό Λαό. Μιλάμε για ένα πρόγραμμα, το οποίο θα ανεβάσει το βιοτικό και το πολιτιστικό του επίπεδο.

Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΞΕΑΦΑΝΙΣΗΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

Αγαπητοί μου φίλοι, Ξέρετε ότι ο Λαός μας μπορεί να μην υπάρχει μέσα στον 21ο αιώνα; Ξέρετε ότι τα πληθυσμιακά δεδομένα θέτουν ζήτημα υπόστασης του ελληνικού έθνους; Ότι αυτός ο «ανάδελφος» λαός, ως τον ονόμασε ο κ. Σαρτζετάκης, βρίσκεται μπροστά στον κίνδυνο της εξαφάνισης; Είναι και αυτό μια απόρροια της άφρονης πολιτικής των δεξιών κυβερνήσεων από το 1950 έως το 1981.

Ακούστε μερικούς αριθμούς. Ο πληθυσμός κυμαίνεται, ως ξέρετε, αναλόγως των συνθηκών που επικρατούν σε κάθε περίοδο και θάσει των μέσων όρων κάνουμε προβολές των πιθανών εξελίξεων στο μέλλον. Ακούστε μερικούς αριθμούς:

Γεννήσεις: Το 1959 είχαμε 160.000 γεννήσεις. Το 1983 είχαμε 131.000 γεννήσεις, δηλαδή 29.000 λιγότερες. Στο 1959 οι γεννήσεις ήταν 19,4% κατά 1.000 κατοίκους και το 1983 κατεβήκαμε στο 13,4%.

Αντίθετα, οι θάνατοι στα 1959 ήταν 60.000, δηλαδή 7,4% επί 1.000 κατοίκων, το δε 1983 ήταν 90.000 δηλαδή 9,4% επί 1.000 κατοίκων. Είχαμε, επομένως, 30.000 θανάτους περισσότερους απ' ό,τι στα 1959.

Ξέρετε ποια είναι η σύνθεση του πληθυσμού μας κατά ηλικίας; Πως εκυμάνθη; Στα 1951 είχαμε 2.198.000 παιδιά κάτω των 15 ετών. Ήταν το 29% του πληθυσμού. Στα 1982 είχαμε 2.178.000 παιδιά, δηλαδή μόνο 22,8% του πληθυσμού.

Αντίθετα, η γήρανση του πληθυσμού παρουσίασε την εξής εικόνα: Στα 1951 οι γέροι, δηλαδή άνθρωποι που ξεπέρασαν τα 65 τους χρόνια ήταν 511.400, δηλ. το 7% και το 1982 – ακούστε τον αριθμό – ήταν 1.240.000, δηλαδή το 13,3% του πληθυσμού μας.

Τα Ηνωμένα Έθνη και όλοι όσοι ασχολούνται με τη δημογραφική επιστήμη χρησιμοποιούν το λεγόμενο «συνθετικό δείκτη γονιμότητας» για να υλοποιήσουν τις μελλοντικές εξελίξεις του πληθυσμού. Αυτός δίδει πόσα παιδιά αντιστοιχούν σε κάθε γυναίκα που βρίσκεται στην περίοδο της αναπαραγωγής, που μπορεί να γεννήσει. Το 1951, είχαμε κατά γυναίκα 2,8 παιδιά, το 1981 2,04 και το 1983 1,94. Ξέρετε τι σημαίνει αυτό; Το ελάχιστο όριο για την εξασφάλιση αναπαραγωγής των γενεών διατήρησης του πληθυσμού στο ίδιο ύψος είναι 2,1 παιδιά κατά γυναίκα. Έτσι, μπήκαμε σαφώς, στον κατήφορο της μείωσης του πληθυσμού. Εάν συνεχισθεί αυτό το πράγμα, αυτό που παρατηρείται μετά το 1981, αυτή η έντονη παρακμή του πληθυσμού, τότε δημιουργείται θέμα, εάν το ελληνικό Έθνος θα εξακολουθήσει να υπάρχει μέσα στον 21ο αιώνα.

Δείτε, επίσης, μερικά στοιχεία που αφορούν εμάς και την Τουρκία. Ο πληθυσμός της Ελλάδας το 1981, ήταν 9.740.000, της Τουρκίας 44.700.000. Πρόβλεψη για το 2.000: για την Ελλάδα 10.434.000, για την Τουρκία 66.982.000. Ρυθμός αύ-

ξησης του πληθυσμού μας, το 1951 1,8%, το 1981 0,6% της Τουρκίας 2,85% το 1951, 2,06% το 1981.

Μέσος όρος ζωής στην Ελλάδα 70 χρόνια και στην Τουρκία 60 χρόνια.

Η γήρανση, των δυο πληθυσμών έχει ως ακολούθως: Στην Ελλάδα, το 1950 έχουμε γέροντες, άνω των 65 ετών το 6,8% του πληθυσμού, στην Τουρκία το 3,3%. Το 1980 στην Ελλάδα 13,3% και στην Τουρκία 4,6%. Στα 2000 16,2% για την Ελλάδα, 5,5% για την Τουρκία. Και το 2020 οι γέροντες οι άνω των 65 χρόνων θα είναι στην Ελλάδα 17% και στην Τουρκία 8,6% μόνο.

Πιστεύω να συμφωνείτε ότι δεν χρειάζεται να αναπτύξω τους κινδύνους που περιέχει αυτή η πληθυσμιακή εξέλιξη για την επιβίωση του ελληνικού Έθνους.

Αλλά ακούστε και μερικούς άλλους αριθμούς, οι οποίοι πρέπει να αποτυπωθούν στην μνήμη κάθε εκπροσώπου του Ελληνικού Λαού, στο Κοινοβούλιο.

Η Ελλάδα το 1983, είχε πληθυσμό 9.900.000, στο 2000 θα έχει 10.600.000 και το 2020, 11.300.000. Η Τουρκία 49,2 εκατ. το 1983, 70,7 εκατ. στα 2000 και 95,2 εκατ. το 2020. Αυτά με τους παλιούς δείκτες. Εάν εφαρμοσθεί όμως ο «συνθετικός δείκτης γονιμότητας», που από το 1982 είναι κάτω από το 2,1, το 2020 η Ελλάδα θα είναι μια μικρή εθνική μειονότητα, που θα περιστοιχίζεται από γείτονους γίγαντες.

Αντιλαμβάνεσθε τις συνέπειες για την τύχη αυτού του ενδόξου, αλλά τόσο άτυχου στην εκλογή των Κυβερνήσεων του Λαού.

Κύριε Υπουργέ της Εθνικής Οικονομίας, νομίζω ότι από τώρα θα πρέπει να αρχίσουμε μια πολιτική θεραπείας των πληθυσμιακών εξελίξεων στον Τόπο μας. Διαφορετικά θα χειροκροτούμε όλοι εδώ επί 4 χρόνια, θα κάνουμε εκλογές, θα θγαζόμαστε παχυλούς λόγους, αλλά σιγά σιγά το Ελληνικό Έθνος θα συρρικνωθεί και κάποτε θα εξαφανισθεί – όχι στο απώτερο μέλλον, αλλά μέσα στον 21ο αιώνα.

ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Ένα δεύτερο θέμα που θα ήθελα να θέσω υπόψη της Κυβερνήσεως, είναι το θέμα της εκπαίδευσης. Τι σημαίνει εκπαίδευση; Σημαίνει μόνο μετάδοση γνώσεων; Αυτό είναι αδιανόητο. Εκπαίδευση σημαίνει την προετοιμασία του μαθητή να γίνει ένας υπεύθυνος κοινωνικός παράγων, κοινωνικός πολίτης. Στην Ελλάδα έχουμε κάνει καμιά προσπάθεια να μάθουμε το παιδάκι από το δημοτικό σχολείο έως το πανεπιστήμιο, πώς να συμπεριφέρεται κοινωνικά; Εμείς –και το κληρονομήσαμε από την περίοδο της σκλαβιάς– νομίζουμε ότι η καλύτερα πολιτική είναι να κάνει ο καθένας ότι συμφέρει «τον εαυτούλη του». Αδιαφορεί για το διπλανό του, είτε όταν περπατάει στο δρόμο, είτε οδηγεί αυτοκίνητο, ή TAXI, είτε βρίσκεται σε κάποια ουρά, ή οπουδήποτε αλλού. Είναι ασυνεπής στο χρόνο, που καθορίζει στις φιλικές, και επαγγελματικές συναντήσεις του κ.ο.κ.

Η παραγωγικότητα είναι μικρή στην Ελλάδα. Γιατί; Γιατί ο ίδιος ο Έλληνας, όταν εργάζεται στην Αγγλία ή στην Αμερική είναι από τους καλύτερους, από τους πιο αποδοτικούς εργαζόμενους; Απλούστατα διότι εκεί είναι υποχρεωμένος να ακολουθεί τους κανόνες της κοινωνικής συμπεριφοράς. Στον Τόπο μας το εκπαιδευτικό σύστημα νοοεί. Δεν πρέπει στο σχολείο να μαθαίνουμε μόνο γνώσεις. Θα πρέπει να μαθαίνουμε κοινωνική συμπεριφορά. Θα πρέπει να μαθαίνουμε πώς να συζητάμε!

Εμείς στην Ελλάδα είμαστε ίσως ο μόνος ευρωπαϊκός λαός που δεν ξέρει να συζητά. Διότι ποτέ δεν φροντίσαμε να μάθουμε στο παιδί από μικρό τον τρόπο

συνεννοήσεως με τους άλλους. Θυμάσθε τα λόγια του Σεφέρη: «Συζήτηση στους Έλληνες σημαίνει πέντε ή δέκα μονόλογοι, που δεν διασταυρώνονται». Τα λόγια του Σεφέρη σ' αυτή την καινούρια κοινωνία που πάμε, τη μεταβιομηχανική, είναι πραγματικά θησαυρός. Αν δεν το καταλάβουμε αυτό, η παραγωγικότητά μας δεν θα μπορεί να συγκριθεί ποτέ με την παραγωγικότητα των άλλων Ευρωπαίων.

Θυμάμαι, κύριοι συνάδελφοι, ότι κάποτε, όταν –ως εκπρόσωπος της Ελλάδας, καίτοι υποδεκανέας– προήδρευα συμμαχικών επιτροπών από στρατηγούς στην UNRRA, στο Λονδίνο, κατά το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, ήλθε κάποτε ένας πραγματικός φίλος μας Καναδός την καταγωγή απελπισμένος από κάποιον άλλο εκπρόσωπο της Χώρας μας, και μου είπε: «Κύριε Ζίγδη ξέρω ότι εδώ στην Αγγλία όταν συζητήσεις για 15 λεπτά, φθάνεις σε ένα συμπέρασμα. Στη Γερμανία θέλεις μια ώρα για να φθάσεις στο ίδιο συμπέρασμα. Στην Γαλλία μια μέρα. Στην Ιταλία μια εβδομάδα. Στην Ελλάδα, κύριε Ζίγδη, πόσο χρειάζεσθε»; Του απήντησα με πολύ θλίψη, αλλά χωρίς δισταγμό: «Μια αιωνιότητα».

Πότε φθάνουμε σε συμπέρασμα με τον τρόπο που συζητούμε; Αν δεν σας προβληματίζει αυτό το θέμα, δείτε τις συζητήσεις μας και στην Αίθουσα αυτή. Επαναλήψεις, ατελειώτες κοινοτοπίες, όχι για να βρούμε μια λογική λύση του προβλήματος που μας απασχολεί, αλλά για να εντυπωσιάσουμε: αυτά που είναι λεβαντίνικα, μπορεί να ήταν μεγάλα προσόντα επί τουρκοκρατίας, αλλά σήμερα στα πρόθυρα του 21ου αιώνα είναι μια από τις βασικές αδυναμίες του Έλληνα, τις οποίες η Κυβέρνηση, που για δεύτερη φορά έχει την εμπιστοσύνη του Ελληνικού Λαού, πρέπει να δει και να θεραπεύσει.

Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Υπάρχει ένα τρίτο θέμα, στο οποίο θα ήθελα να επισύρω την προσοχή της Κυβέρνησης. Είναι το θέμα της σύγχρονης, προηγμένης τεχνολογίας. Σήμερα η διεθνής κοινωνία, η μεταβιομηχανική κοινωνία, λόγω της τεχνολογίας που έχει κάνει επαναστατικές προόδους, βλέπει να κλονίζονται οι παλαιές δομές της.

Η Ελλάδα, όμως, όπως μας την κληρονόμησε η Δεξιά, είναι ανίκανη να χρησιμοποιήσει αυτή την τεχνολογία. Οι δομές της βιομηχανίας και της γεωργίας που έχουμε, είναι εντελώς ανίκανες να προσαρμοσθούν προς τις επιταγές της σύγχρονης τεχνολογίας, για να την αξιοποιήσουμε.

Από το 1950 ως Υπουργός Βιομηχανίας, αλλά και ως οικονομολόγος και ως συζητητής, ετόνιζα πάντοτε την ανάγκη να μη φτιάχνουμε νέες επιχειρήσεις, αν δεν έχουν ως βάση ένα κόστος παραγωγής ανταγωνιστικό. Χωρίς ανταγωνιστικό κόστος, εμπούζουμε τον εαυτό μας, τρώμε από τις σάρκες μας και θέβαια όταν βρεθούμε στη διεθνή οικονομία κινδυνεύουμε να σαρωθούμε.

Πήγαμε στην ΕΟΚ. Θα θυμάστε ίσως την αγόρευση μου από τη Βήμα αυτό, όταν επρόκειτο να επικυρώσουμε τη Συμφωνία εντάξεως. Ρώτησα τον κ. Καραμανλή: «Με ποια βιομηχανία πάμε στην ΕΟΚ; Υπάρχει ένας κλάδος –τρόπος του λέγειν– ο οποίος δουλεύει με συναγωνιστικό κόστος; Στη γεωργία, πόσα από τα γεωργικά μας προϊόντα είναι συναγωνιστικά; Τώρα λοιπόν που πάμε στην ΕΟΚ, ξυπόλητοι στα αγκάθια, τι θα γίνουμε;»

Και μου είπε ο κ. Καραμανλής τότε, κάτι που είναι χαρακτηριστικό της νοο-

τροπίας της Δεξιάς: «Θα σας ρίξω στη θάλασσα και θα μάθετε μόνοι σας να κολυμπάτε»!

Αυτή ήταν η νοοτροπία των κυβερνήσεων της Δεξιάς. Και σήμερα διερωτώνται τα στελέχη της Παρατάξεως αυτής, πώς έγιναν οι προβληματικές επιχειρήσεις, γιατί μπήκαμε σε αυτή την φάση της αποβιομηχανοποίησης, γιατί και αυτή ακόμη η γεωργία μας κινδυνεύει!...

Το θέμα είναι τόσο ζωτικό, ώστε δε χρειάζεται να το υπογραμμίσω περισσότερο. Αυτή τη στιγμή οι δομές της ελληνικής βιομηχανίας είναι ανίκανες να απορροφήσουν, να χρησιμοποιήσουν, να αξιοποιήσουν τη νέα τεχνολογία.

Επομένως, είναι καθήκον της Κυβέρνησης, αυτό που δεν μπορεί να κάνει η ιδιωτική πρωτοβουλία, να το κάνει η ίδια με τις δημόσιες επενδύσεις. Ο όγκος των κρατικών επενδύσεων, εκτός θέβαια από τις επενδύσεις υποδομής, πρέπει να στραφεί προς την αξιοποίηση της νέας τεχνολογίας. Ευτυχώς, οι Έλληνες είναι αρκετά έξυπνοι για να παρακολουθήσουν τους άλλους λαούς, χωρίς μεγάλες καθυστερήσεις. Γι' αυτό, αγαπητέ κύριε Αρσένη, είναι υποχρέωσή σας την «έρευνα» να την καταστήσετε μια πρώτη προτεραιότητα της οικονομικής πολιτικής σας.

Θυμάμαι τι τραθήξαμε για την έρευνα. Στα 1945 ο Μποδοσάκης προσέφερε το «Ινστιτούτο Ερευνών», που είχε στα Λιπάσματα, στην ελληνική Κυβέρνηση, για να το χρησιμοποιήσει για έρευνα, που θα βοηθούσε στην αξιοποίηση του ορυκτού πλούτου της Χώρας. Αντέδρασαν τα Πανεπιστήμια και η δωρεά δεν πραγματοποιήθηκε.

Είδαμε και πάθαμε στα 1951 να δημιουργήσουμε αυτό που λέμε σήμερα ΙΓ-ΜΕ. Ίδρυσα για να κάνω το Ωκεανογραφικό Ινστιτούτο. Όταν στα 1963 ήμουν ξανά Υπουργός Βιομηχανίας, διαπίστωσα ότι δεν υπήρχε καμμία ανταγωνιστικότητα των ελληνικών βιομηχανιών, όχι μόνο στο εξωτερικό, αλλά και στο εσωτερικό. Γιατί; Διότι έλειπαν οι προδιαγραφές, η τυποποίηση. Αγόραζες ένα κρέβατι, αφού το έβλεπες και σου άρεσε. Και όταν αγόραζες και ένα δεύτερο, αντί να ξεπλώσεις πάνω για να αναπαυθείς, έπεφτες κάτω!...

Αυτή η έλλειψη προτύπων και προδιαγραφών, είναι καταστρεπτική για την ελληνική βιομηχανία. Και πληρώνουμε σήμερα τις συνέπειες. Γιατί; Διότι, όταν ήλθε η «ένδοξη» δικτατορία, η πρώτη της πράξη ήταν να καταργήσει το «Ινστιτούτο Βιομηχανικής Έρευνας» και το «Ινστιτούτο Τυποποίησης», που ίδρυσα!

Αυτή είναι η Δεξιά κι απ' αυτή τη νοοτροπία πρέπει η Κυβέρνηση της Αλλαγής να απαλλάξει τη Χώρα, αν θέλουμε να επιζήσουμε σαν αξιοπρεπείς άνθρωποι και όχι απλώς σαν γκαρσόνια, για να εξυπηρετούμε τις τουριστικές ανάγκες του Βορρά.

ΤΟ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ

Και τώρα σ' ένα τέταρτο θέμα.

Θα ήθελα να μιλήσω κι εγώ για Δημοκρατία, αλλά φοβάμαι. Η λέξη αυτή, έχει τόσο κακοποιηθεί, ώστε χρειάζεται πραγματικό θάρρος, ιδίως σήμερα, για να την αναφέρουμε.

Η Δημοκρατία, για να λειτουργήσει, είναι απαραίτητο να υπάρχει υπεύθυνη και πλήρης ενημέρωση του πολίτη. Δυστυχώς, τα έχουμε καταφέρει έτσι ώστε όχι μόνο δεν υπάρχει πλήρης και υπεύθυνη ενημέρωση, αλλά να συμβαίνει το αντίθετο.

Γελάω με όσα είπε ο αγαπητός κ. Μητσοτάκης για τη «φασιστική» τηλεόρα-

ση. Τόσα χρόνια, που κυβερνούσε η Νέα Δημοκρατία, ξέρετε τι υποφέραμε εμείς, οι δεύτερης ποιότητας Έλληνες, για να εμφανισθούμε μισό λεπτό από την τηλεοπτική οθόνη; Είναι αφάνταστα. Φθάσαμε μέχρι του σημείου να προσφύγουμε επανειλημμένα στο Συμβούλιο της Επικρατείας, για να δούμε τι έγινε αυτή η «ισότητα των Ελλήνων». Τότε θέβαια αντιμετωπίζαμε όχι την αδιαφορία, αλλά την ωμή προσβολή των κυβερνώντων και προς τα κόμματά μας και προς τον εαυτό μας.

Βέβαια, δεν ξέρω, αν ο κ. Μητσοτάκης έμαθε από τον Όργουελ το NEW SPEAK, να μεταχειρίζεται δηλαδή τις λέξεις με την εντελώς αντίθετη έννοια που εκφράζουν. Όταν λέμε ότι η τηλεόραση είναι φασιστική, κατά το NEW SPEAK, του Όργουελ, σημαίνει ότι είναι υποδειγματικά δημοκρατική. Αυτό πρέπει να το εννοεί ο κ. Μητσοτάκης. Εγώ δεν μπορώ να πω, στη συνηθισμένη ελληνική, ότι είναι υποδειγματικά καλά οργανωμένη η τηλεόραση. Γιατί κι εγώ ο ίδιος έχω παράπονα κι έχω επανειλημμένα συζητήσει το θέμα αυτό με τους αρμόδιους παράγοντες. Αλλά από τη νύχτα της Δεξιάς να πας κουράγιο να ζητημέρι της Δημοκρατίας είναι αδύνατο. Πρέπει να έχεις λίγη υπομονή. Και χαίρομαι που η Κυβέρνηση πρότεινε μια διακομματική επιτροπή, η οποία θα δώσει τη λύση στο μεγάλο αυτό θέμα.

Όμως, υπάρχει και ο Τύπος στην Ελλάδα. Ξέρετε, αυτός που σας μιλάει – με συγχωρείτε που αναφέρομαι στον εαυτό μου – είναι ο μόνος πολιτικός της Χώρας μας με υπουργική προϋπηρεσία, που κατά τη διάρκεια της δικτατορίας μπήκε στη φυλακή για την ελευθεροτυπία και την Κύπρο. Είχα το κουράγιο να ζητήσω ελευθεροτυπία από τη δικτατορία. Βέβαια, με έστειλαν στο στρατοδικείο και στη φυλακή κ.ο.κ. Ζήτησα όμως την ελευθεροτυπία για να υπάρξει υπεύθυνη και πλήρης ενημέρωση του πολίτη, γιατί μόνο έτσι μπορεί να αποφασίσει σωστά για την τύχη του. Δεν είναι δυνατό «ντοπαρισμένους» με ψέματα και παραπλανητικές ειδήσεις ο Λαός να κρίνει σωστά για το μέλλον του. Πολλοί μιλάνε για αχαριστία του Λαού προς όσους αφιέρωσαν τη ζωή τους να τον υπηρετήσουν. Ποια αχαριστία, από ένα Λαό, που διαβάζει ψέματα από το πρωί μέχρι το βράδυ; Πώς είναι δυνατό κάτω από τις συνθήκες αυτές να έχουμε την αξίωση να είναι δίκαιος, σαν τον Σολομώντα;

Χρειάζεται κύριοι, να γίνει θαθεία τομή στο θέμα του Τύπου και νομίζω ότι ένα πρώτο θήμα είναι να οριστεί ένα «Συμβούλιο Τιμής» για τους ασχολούμενους με αυτόν –ιδιοκτήτες, συντάκτες– και να μην ζητάμε πάντοτε την ποινικοποίηση των υποθέσεων. «Συμβούλιο Τιμής» για το σεβασμό της δημοσιογραφικής δεοντολογίας. Εκεί οι συνάδελφοι θα δικάζουν τον αμαρτάνοντα δημοσιογράφο και θα τον τιμωρούν είτε με στέρηση της επαγγελματικής άδειας οριστικά, ή για ένα χρονικό διάστημα ή απλά με μια μομφή.

Στην Αγγλία είναι σπάνιες οι φορές που πάνε στο δικαστήριο για παραπτώματα δημοσιογραφικά. Είναι το Συμβούλιο Τιμής, το οποίο δεν επιτρέπει να εκπορνεύεται αυτό το μεγάλο λειτούργημα, αυτή η τέταρτη εξουσία της Δημοκρατίας. Για να δείτε το χάλι του Τύπου μας –λυπάμαι που το λέω– πάρτε σήμερα το «ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗ» και την «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ». Η «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» λέει στους αναγνώστες της: «Ο Παπανδρέου έγινε κομμουνιστής, πήγε στα αριστερά». Ο «ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ» λέει στους αναγνώστες του: «Ο Παπανδρέου έγινε δεξιός». Πείτε μου τώρα, αυτός ο δυστυχής αναγνώστης τι γνώμη πρέπει να σχηματίσει για την πολιτική της Κυβερνήσεως, την οποία ψήφισε χθες;

Δεν χρειάζεται να υπογραμμίσω τη σοβαρότητα του θέματος. Αλλά υπάρχει και κάτι άλλο. Ξέρετε θέλω να μιλήσουμε σοβαρά. Να αφήσουμε τις εντυπώσεις

κές ρουκέτες, αυτά τα κάνουμε στις εκλογές, εδώ πρέπει να είμαστε σοβαρότεροι. Και ο τόνος με τον οποίο μιλάμε να είναι τόνος υπεύθυνης εξομολόγησης του καθενός που μιλά.

Η Δημοκρατία πράγματι θα προχωρήσει, εάν ψηφισθεί, όπως ελπίζω να ψηφισθεί, η **αναθεώρηση του Συντάγματος**. Αυτός που σας μιλά έχει την τιμή να έχει θέσει πρώτος το θέμα της αναθεώρησης του Συντάγματος για να καταργηθούν οι υπερεξουσίες του Προέδρου της Δημοκρατίας, εφ' όσον δεν εκλέγεται από το λαό. Το έθεσα απαντώντας στις προγραμματικές δηλώσεις του κ. Καραμανλή το 1977. Έφερα το θέμα στο Συνέδριο του Κόμματος το 1980. Επίσης φτιάξαμε σχέδιο νόμου και διατυπώσαμε τις τροποποιήσεις που θεωρούσαμε αναγκαίες για το Σύνταγμα. Αλλά δεν μπορέσαμε να τις καταθέσουμε στη Βουλή, γιατί ο Κανονισμός δεν μας το επέτρεπε και διότι τα άλλα έστω και φιλικά κόμματα δεν θέλησαν να μας ακολουθήσουν. Σήμερα, που αποφασίστηκε αυτό, είναι ένα μεγάλο θήμα για τη Δημοκρατία.

Όλοι σας, όσοι πράγματι πιστεύετε στη Δημοκρατία, πρέπει να δεχθείτε την τροποποίηση για να αποκατασταθεί το Κοινοβούλιο σε όλες του τις αρμοδιότητες και όχι να τις παραχωρεί σε ένα πρόσωπο, το οποίο αυτό εκλέγει. Το Κοινοβούλιο παραχωρώντας αυτές τις αρμοδιότητες είναι σαν να λέει ότι ακόμα είναι ανώριμο και χρειάζεται κηδεμόνα. Δημοκρατία με κηδεμόνες δεν είναι δημοκρατία.

Βέβαια υποστηρίζω και θα υποστηρίξω ότι η λαϊκή ετυμηγορία πρέπει να μη διαστρέφεται από τον **εκλογικό νόμο**. Και όλα τα συστήματα της ενισχυμένης αναλογικής είναι διαστροφή της λαϊκής θούλησης. Αναγκάζεις τους πολίτες να ψηφίσουν εντελώς διαφορετικά απ' αυτό που πιστεύουν. Εύχομαι, άλλωστε το άκουσα νομίζω, ότι η Κυβέρνηση σύντομα θα φέρει τον νόμο αυτό σε μια διακομματική επιτροπή, για να καταλήξουμε σε μια νέα ρύθμιση. Εάν γίνει αυτό, γρήγορα τότε και η οξύτητα που υπάρχει στην Αίθουσα αυτή θα μειωθεί πάρα πολύ. Έτσι αντί να καυγαδίζουμε, θα συζητούμε σοβαρά πως να καταστήσουμε την Ελλάδα ικανή να αντιμετωπίσει την πρόκληση του 21ου αιώνα.

Κύριοι, εάν θέλουμε Δημοκρατία πρέπει να εξομολογηθούμε όλοι μας. Στην Ελλάδα η διαφθορά από το 1965 και εδώ έχει γίνει θεσμός. Αγοράζονται οι Βουλευτές του ενός κόμματος από το άλλο, ή φεύγουν χωρίς καμιά σοβαρή αιτία από το κόμμα, με το οποίο εκλέχτηκαν. Αγοράζονται, είπα, οι Βουλευτές και ξέρετε τι εννοώ. Είχα το θλιβερό προνόμιο να δω το Κόμμα του Κέντρου διαλυμένο με τη μέθοδο αυτή, εγώ που είχα επίσης την πικροτάτη πείρα της κατασχύνης της αποστασίας του 1965.

Εάν η Κυβέρνησή σας θέλει πραγματικά να κατοχυρώσει τη Δημοκρατία πρέπει να σκεφθεί και να προβάλει φάρμακα γι' αυτή την εξαθλίωση του πολιτικού κόσμου. Δεν μπορούμε να παίρνουμε την εντολή του λαού και να την πωλούμε στους αντίθετους. Είναι σαν να παίρνω ένα δικηγόρο για συνήγορο και αυτός να έρχεται σε συμφωνία με τον αντίδικο. Πως θα τον ονομάσετε αυτόν σεις οι νομικοί; Είναι αδίκημα όχι μόνο ποινικό, αλλά βασικά ηθικό. Δεν μπορεί να υπάρξει Δημοκρατία, όταν αυτό το όπλο έχει γίνει μόνιμος θεσμός στο δημόσιο βίο.

Η ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Κύριοι, ένα πέμπτο θέμα, που πρέπει να θέσω υπόψη της Κυβερνήσεώς σας, είναι η Δημόσια Διοίκηση. Σε ποιο μέρος της Ευρώπης ο δημόσιος υπάλληλος μπαίνει στη δημόσια υπηρεσία λόγω ιδεολογίας; Σε ποιο μέρος της Ευρώπης ο πολίτης πηγαίνει στο δημόσιο υπάλληλο και αν μιν είναι του κυβερνώντος Κόμματος βρίσκει το δίκαιό του και εάν δεν είναι δεν το βρίσκει; Νομίζω ότι αυτή είναι η μεγάλη αμαρτία της Δεξιάς, αυτή έχει εξαθλιώσει τη Δημόσια Διοίκηση. Και υπάρχουν πράγματι και σήμερα ασυνείδητοι δημόσιοι υπάλληλοι, οι οποίοι, εφόσον η Κυβέρνηση δεν είναι δική τους αντιδρούν και τορπιλίζουν το έργο της. Όταν πήγα στο Υπουργείο Βιομηχανίας το 1963 ζήτησα για το ιδιαίτερο γραφείο μου μια δακτυλογράφο και μια άλλη για το τηλέφωνο. Και ξέρετε ότι δεν βρισκόταν ούτε δακτυλογράφος, ούτε βοηθός; Όλοι ανήκαν στην ΕΡΕ -έτσι δεν την έλεγαν ή την έλεγαν Ελληνικό Συναγερμό, τα μπερδεύω ξέρετε αυτά τα πράγματα, δεν είναι δυνατή η μνήμη μου!... Σε ολόκληρο το Υπουργείο Βιομηχανίας δεν υπήρχε υπάλληλος για να υπηρετήσει τον Υπουργό! Όσοι ήταν δημοκρατικοί, που ήταν ελάχιστοι, δεν μπορούσαν να έλθουν, γιατί έλεγαν, όταν φύγει ο Ζίγδης και έλθει κάποιος άλλος τι θα γίνω εγώ και η οικογένειά μου;

Αυτήν την καταισχύνη της δημοσίας διοικήσεως πρέπει να τη σταματήσετε. Θα είναι μια σημαντική προσφορά στο έθνος.

Βέβαια στη δημόσια διοίκηση, πρέπει να θάλουμε τη σύγχρονη τεχνολογία. Βλέπεις τα δικαστήρια και ντρέπεσαι για το πως λειτουργούν. Και αυτή ακόμα η Βουλή μας γιατί να μην έχει κάποιο μηχάνημα για τις ονομαστικές ψηφοφορίες σαν και αυτά που έχουν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, για να γίνεται μυστική η ονομαστική ψηφοφορία μέσα σε δυο λεπτά με τα κουμπιά που πατάς και όχι να χρειάζονται ώρες.

Ο εξοπλισμός της διοίκησης των διαφόρων φορέων με σύγχρονη τεχνολογία είναι κάτι το απαραίτητο. Είναι αδιανόητο, να έχουμε ακόμα δημόσιες υπηρεσίες που λειτουργούν με εξοπλισμό της εποχής του Δελγιάννης και του Τσουμπέ.

Πρέπει το ταχύτερο να αξιοποιήσουμε την πληροφορική. Βλέπω ότι το άρχισε η Κυβέρνηση. Αλλά βέβαια η χρησιμοποίηση της πληροφορικής έχει και πολλούς κινδύνους. Γι' αυτό στη Γαλλία έλαβαν τα κατάλληλα μέτρα, για να διαφυλάξουν το απόρρητον. Μπορείτε να πάρετε το παράδειγμα της Γαλλίας και να το αντιγράψετε ή κάποιας άλλης χώρας. Η αντιμετώπιση των κινδύνων διαφυγής πληροφοριών, που αφορούν την προσωπικότητα ενός ατόμου, δεν πρέπει να είναι στο χέρι κανενός άλλου. Και για το σκοπό αυτό έλαβαν τα κατάλληλα μέτρα.

ΟΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Ένα τελευταίο γενικό θέμα που θα ήθελα να θίξω είναι οι επενδύσεις: Στην Ελλάδα έπαψαν οι ιδιώτες να επνδύνουν από το 1974. Το έχουμε πει 500 φορές, σε όλες τις Βουλές που προηγήθηκαν. Το ότι δεν γίνονται επενδύσεις και επί της εποχής της ΠΑΣΟΚ δεν οφείλεται σ' αυτό, που η Νέα Δημοκρατία προσπαθεί να πείσει την Ελληνικό Λαό, ότι θα τους τις πάρει, θα τις εθνικοποιήσει!

Δεν είναι αυτός ο λόγος και το ξέρετε. Για να αποκτήσουμε όμως επενδύ-

σεις, για να γίνουν ενεργοί οι αναπτυξιακοί νόμοι τους οποίους ψηφίσατε, θα πρέπει να απλοποιήσετε τις διαδικασίες του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, τις διαδικασίες των Τραπεζών. Έχω περιπτώσεις ανθρώπων αυτή τη στιγμή που μιλώ, δεν έχουν πάρει την έγκριση του Υπουργείου ή την απόφαση των Τραπεζών για χρηματοδότηση. Αλλά, εάν καθυστερήσει μια επένδυση 2, 3 και 4 χρόνια, έχει πλέον καμία έννοια; Όλες οι αξιολογήσεις των στοιχείων, που σε πείθουν για την επένδυση, έχουν αλλάξει.

Νομίζω λοιπόν, ότι πρέπει να γίνει μια ηρωϊκή τομή, τόσο στις διαδικασίες του Υπουργείου, όσο και των Τραπεζών. Διότι υπάρχουν πολλοί καλοί Έλληνες και καλοί επιχειρηματίες, οι οποίοι πιστεύουν ότι, μια κυβέρνηση που θέλει να προχωρήσει στο σοσιαλιστικό μετασχηματισμό, αξίζει να βοηθηθεί. Γνωρίζουν, ότι η Κυβέρνηση αυτή δεν θα εθνικοποιήσει τα πάντα. Αν τολμούσε να κάνει αυτό για το οποίο την κατηγορεί η Νέα Δημοκρατία, θα ήταν πρηνοϊκή. Δεν είναι δυνατόν, εάν δεν έχουμε επανάσταση, να κάνουμε την «αλλαγή» που θέλει ο αγαπητός φίλος, ο κ. Φλωράκης ή ο κ. Κύρκος. Αυτό είναι πολύ αστείο, αλλά και υπεροπτικό. Διότι, μια μειοψηφία θέλει να επιβάλει την άποψή της σε μια πλειοψηφία που σχεδόν είναι το 85% με 90% του Ελληνικού Λαού. Δε θα επεκταθώ στο θέμα αυτό περισσότερο. Θα κάνω όμως δυο - τρεις παρατηρήσεις ακόμη, πάνω σε ειδικά θέματα.

α) Είδα με πολύ ευχαρίστηση ότι η Κυβέρνηση αντιλήφθηκε το θέμα των δικηγόρων. Ο δικηγόρος είναι λειτουργήμα. Ο δικηγόρος, όπως τον κατάντησαν οι κυβερνήσεις που πέρασαν, έχει γίνει αγχοφόρος. Βλέπεις ανθρώπους σοφούς, οι οποίοι έχουν περάσει 30 και 40 χρόνια ευδόκιμης σταδιοδρομίας στον Άρειο Πάγο και στο Συμβούλιο Επικρατείας και αυτοί οι ίδιοι να είναι υποχρεωμένοι να πάνε όχι, σπάνια στο μονομελές ή στο Ειρηνοδικείο. Τον δικηγόρο, πρέπει να τον απεκαταστήσει κάποτε, στη θέση του κοινωνικού λειτουργού, η Κυβέρνηση και όχι να τον αφήσει σε αυτή την άθλια μοίρα. Γιατί; Για να έχουμε πραγματική δικαιοσύνη.

β) Πολύ σωστά, για τις επενδύσεις, ιδρύετε το ΕΣΑ. Αλλά ΕΣΑ είναι μια λέξη που προκαλεί τη φρίκη. Μας θυμίζει την απαισίας μνήμη ΕΣΑ της δικτατορίας. Ενώ ξέρετε ότι επί Γεωργίου Παπανδρέου, στην Κυβέρνησή μας, είχαμε ιδρύσει τον ΑΣΟΑ δηλαδή το Ανώτατο Συμβούλιο Οικονομικής Αναπτύξεως για τον ίδιο σκοπό. Αλλάξετε το όνομα του ΕΣΑ.

Πρέπει όμως να προσθέσω και τούτο. Ξέρετε ότι για τις επενδύσεις, η καθυστέρηση στο ψυγείο της Τράπεζας οδηγεί σε καταστάσεις πολύ θλιβερές, όχι μόνο διότι ματαιώνει την επένδυση, αλλά διότι οδηγεί και στην ντροπή του λαδώματος, την οποία ξέρουμε πάρα πολύ καλά στον Τόπο αυτό. Μην έχετε ψευδαισθήσεις. Εάν μια υπόθεση δεν τελειώσει σε ένα μήνα, σημαίνει ότι κάτι το ύποπτο υπάρχει.

Και είναι μια από τις βασικές μου υποδείξεις στην Κυβέρνηση, να το προσέξει αυτό, γιατί πιθανόν μερικοί Υπουργοί να μην ξέρουν την ελληνική πραγματικότητα.

γ) Μιλάτε πολύ σωστά για λαϊκή κατοικία. Σύμφωνα: Εάν όμως περιμένετε με το κτίσιμο λαϊκών κατοικιών να λύσετε το στεγαστικό πρόβλημα, νομίζω ότι γελιέσθε. Θα μπορέσετε να το λύσετε, εάν δώσετε χαμηλότοκα δάνεια για την πρώτη κατοικία. Σήμερα τα δάνεια, τα οποία μπορεί κανείς να πάρει από τις τράπεζες, μένουν αζήτητα, γιατί δεν μπορεί ο δυστυχής εργαζόμενος να πληρώσει αυτούς τους υπερβολικούς τόκους. Επιδοτείστε τα επιτόκια για να λυθεί το ζήτημα.

δ) Στα δημόσια κτήματα, το κτηματολόγιο το οποίο επιτέλους βλέπω να μπαίνει στο δρόμο της υλοποίησης, θα αργήσει. Σας συμβουλεύω να δείτε πώς λειτουργεί το κτηματολόγιο της Ρόδου και της Κω, που μας άφησαν οι Ιταλοί. Οι κυβερνήσεις της δεξιάς σχεδόν τα έχουν αποδιοργανώσει. Πηγαίνεται λοιπόν στη Ρόδο, βάλτε αυτό το κτηματολόγιο μπροστά, για να γίνει υπόδειγμα, και σύμφωνα με τους κανόνες εκείνου να προχωρήσουμε στη λοιπή Ελλάδα. Δεν είναι όμως δυνατόν αυτό να γίνει σε 3, ή 4 χρόνια, να μην αυταπατώμαστε. Για τούτο πρέπει να βγάλετε ένα νόμο που θα καθορίζει τα θέματα της αντιδικίας του δημοσίου και των ιδιωτών. Ξέρετε τι γίνεται σήμερα! Αγόρασε ο πάππος ή η γιαγιά σου, ή κάποιος άλλος, ένα κομμάτι γης και έρχεται ο δασάρχης και του λέει «αυτά είναι δημόσια κτήματα». Μα εγώ έχω πωλητήριο. Ναι, έχεις πωλητήριο, αλλά αυτό δεν συμφωνεί με το φερμάνι του Σουλτάνου, το οποίο και το παραχώρησε στο δημόσιο. Η κατάσταση στο θέμα αυτό είναι τραγική και αφορά πάρα πολύ κόσμο. Νομίζω ότι πολύ εύκολα μπορεί να δοθεί μια λύση ικανοποιητική.

ε) Υπάρχει το θέμα της **ενέργειας**. Είμαι ευτυχής που άκουσα ότι για την ενέργεια θα στηριχτούμε στους δικούς μας πόρους, το νερό και το λιγνίτη. Δικαίως αμφιβάλλετε για την ατομική ενέργεια, αλλά για όνομα του Θεού μη διαψεύσετε τον εαυτό σας εισάγοντας για ενέργεια γαιάνθρακες από τη Νότιο Αφρική, ή από κάποια άλλη ξένη χώρα. Πρέπει η ΔΕΗ να καταλάβει ότι θα συνεχίσει το πρόγραμμα εξηλεκτρισμού με βάση τις πηγές ενέργειας του τόπου μας.

στ) Κύριοι, θα τελειώσω με τη **νεολαία**. Ένα από τα μεγαλύτερα επιτεύγματα της Κυβέρνησεως του ΠΑΣΟΚ είναι το Υφυπουργείο Νέας Γενιάς. Το νέο παιδί, στην εποχή μας ιδίως, πρέπει να έχει κάποιον οδηγό που να το αγαπάει και να το πονάει. Εάν το αφήσουμε μόνο του, τα αποτελέσματα θα είναι οι χούλιγκανς, οι πανκς κ.ο.κ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΡΕΤΤΑΚΟΣ. Δεν υπάρχει Υφυπουργείο Νέας Γενιάς, υπηρεσία είναι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΙΓΔΗΣ. Προσέξτε! Το Υφυπουργείο αυτό δεν θα νουθετήσει τα παιδιά με τον τρόπο που ο παππούς σας και ο παππούς μου νουθέτησαν εμάς. Είναι εντελώς διαφορετική η σημερινή κοινωνία. Εάν επιμείνουμε σχολαστικά στους περασμένους τρόπους συμπεριφοράς των νέων, απλώς κάνουμε «μια τρύπα στο νερό», απλώς οι νέοι γελούν εις βάρος μας. Ευτυχώς το Υπουργείο Νέας Γενιάς έδωσε μεγάλη προσοχή στο θέμα. Στις προγραμματικές δηλώσεις, βλέπω με ευχαρίστηση να γίνεται λόγος για τη βελτίωση των μεθόδων καταστολής της εγκληματικότητας των νέων. Νομίζω ότι το θέμα του Υφυπουργείου Νέας Γενιάς είναι και η πρόληψη του εγκλήματος. Εάν έχουμε ένα σωστό Υπουργείο δεν θα αφήσουμε το άτυχο παιδί, που έχασε τον πατέρα του ή τη μάνα του, ή και τους δυο, να πάρει το δρόμο των χούλιγκανς. Πρέπει το Υφυπουργείο να κάνει ότι χρειάζεται για να δώσει περιεχόμενο στη ζωή τους. Να ενδιαφερθούν επίσης για τα «προβληματικά παιδιά».

Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Κύριοι της Κυβέρνησης, επί 3 χρόνια περιμένουμε τον νέο Νόμο ή και τους δυο που θα αντικαταστήσει τον Ν. 75/75. Θα σας κάνω μια εξομολόγηση: Και εγώ βοήθησα το Υπουργείο σας. Του έστειλα ένα σχέδιο νόμου. Πίστεψα ότι θα ψηφιζόταν. Ατυχώς ακόμη περιμένω. Να μην συνεχισθεί αυτή η κατάσταση.

Δεύτερον, πρέπει το ταχύτερον να αντικαταστήσετε το Νόμο 879/78 «περί επαγγελματικού ποδοσφαίρου», ο οποίος είναι εξαθλιωτικός του αθλητισμού. Ένα ποσοστό από τους επαγγελματίες έχουν αξιώσεις για τα δικαιώματά τους, που δεν τις έχουν ούτε οι... πριμαντόνες του μπαλέτου. Και εν τούτοις η συναισθηση των υποχρεώσεών τους είναι σχεδόν μηδενική.

Πρέπει να επέμβετε το ταχύτερον, γιατί όπως βλέπετε το ποδόσφαιρο επηρεάζει πάρα πολύ τη νεολαία. Και δεν μπορεί η νεολαία να έχει σαν υπόδειγμα αθλητών αυτούς τους πράγματι αμαρτωλούς, που γελοιοποιούν το μεγάλο δράμα του αθλητισμού.

Επίσης θα ήθελα να προτείνω, να ψηφίσετε ένα νομοσχέδιο, που να δίνει κίνητρα για να βρίσκουμε ταλέντα. Δεν είναι δυνατόν στην κοινωνία μας να περιμένουμε το παιδάκι να έλθει μόνο του στο στίβο, ή να πάει στο γήπεδο. Πρέπει να το βοηθήσετε. Αυτό το κάνουν όλες οι χώρες της Ανατολής και της Δύσης. Γιατί αυτή η εξαιρέση σε μας:

Επίσης για ποιο λόγο ο εξωσχολικός και ο σχολικός αθλητισμός δεν έχουν συνδεθεί σε ενιαίο σύνολο; Ξέρετε ότι στο Δημοτικό Σχολείο υπάρχουν ολόκληρες τάξεις, που δεν έκαναν καμιά άσκηση ολόκληρο το χρόνο; Αυτά τα πράγματα είναι κληρονομίες ενός αρρωστημένου παρελθόντος, το οποίο ελπίζω να θέσουμε στο χρονοντούλαπο.

Η ΑΝΑΓΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ

Κυρίες και κύριοι, νομίζω ότι εξετέλεσα το καθήκον μου όσο μου επιτρέπεται. Θα δώσω ψήφο εμπιστοσύνης στην Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ. Θα ήταν αδιανόητο το αντίθετο. Αλλά η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ είμαι βέβαιος ότι θα εκτιμήσει την εποικοδομητική κριτική, την οποία θα ασκήσω. Διαφορετικά δεν θα είμαστε σύμμαχοι αλλά θα είμαστε κόλακες, που θα εμπαιξεί ο ένας τον άλλον.

Ζητώ από τη Νέα Δημοκρατία να ξεχάσει από αυτή τη στιγμή την οξύτητα της εκλογικής περιόδου και να σκεφθεί, γιατί στην Ελλάδα δεν υπάρχει συντηρητικό κόμμα; Υπάρχει χώρα της γης χωρίς συντηρητικό κόμμα; Εδώ δεν υπάρχει κόμμα, που να τολμά να πει: Είμαι το συντηρητικό κόμμα της Ελλάδας. Μεταχειρίζεται διάφορα ψευδώνυμα, για να εμπαιξεί το λαό. Είναι καιρός να φτιαχτεί ένα συντηρητικό κόμμα, το οποίο δεν θα έχει ούτε εκπροσώπους της αντίδρασης, ούτε εκπροσώπους του πολιτικού αμοραλισμού.

Εσείς λέτε ότι είσθε οι εκπρόσωποι της αστικής τάξης. Με τι χαρτιά διεκδικείτε την τιμή αυτή; Εσείς προδώσατε την αστική τάξη. Γιατί όσοι είναι στην άκρη Δεξιά, δεν εξυπηρετούν την κοινωνία, στην οποία εσείς πιστεύετε. Και θέβαια όσοι είναι οπαδοί του πολιτικού αμοραλισμού, που είναι ασυμβίβαστος με την συντηρητική ηθική, την οποία λέγετε ότι υπηρετείτε.

Νομίζω ότι, πριν κατέβω από το Βήμα αυτό θέλω να πω ότι η Βουλή αυτή πρέπει να είναι δημιουργική και δεν θα εξαντληθεί σε φωνασκίες και ανταλλαγή ύβρεων.

Δέκα πέντε μέρες πριν από τη διάλυση της Βουλής, πριν από τη δικτατορία, βρισκόμουν πάνω σ' αυτό το Βήμα. Μιλήσαμε για το Κυπριακό και κατόπιν μιλήσαμε για άλλα θέματα. Σε μια στιγμή παρενέβη ο κ. Παναγιώτης Κανελλόπουλος, αρχηγός τότε της ΕΡΕ. Καθόταν εκεί που κάθεται τώρα ο κ. Στεφανόπουλος. Δίπλα του είχε το μακαρίτη Ροδόπουλο και τον Πιπινέλη.

Του είπα, γιατί ήξερα τι θα επερχόταν: «Κύριε Πρόεδρε, μπορείτε να προσφέρετε μια πραγματική υπηρεσία στον Τόπο». «Ποια»; με ρώτησε. «Να φτιάξετε

ένα πραγματικό συντηρητικό κόμμα. Γιατί, όπως σας βλέπω περιστοιχιζόμενο, πολύ σύντομα φοβάμαι ότι θα σας δω κλεισμένο κάπου αλλού, που δεν θα είναι το σπίτι σας».

Λυπούμαι, που η προειδοποίηση έγινε πραγματικότητα μετά από ένα μήνα. Και εγώ δεν θέλω, ούτε ο κ. Ράλλης, ούτε ο κ. Στεφανόπουλος να έχουν τις εμπειρίες του Κανελλόπουλου, αλλά ούτε κανένας άλλος.

Πρέπει όλοι μαζί να δώσουμε περιεχόμενο στη Δημοκρατία. Να έχουμε διαφορετικές απόψεις, αλλά να συμφωνήσουμε, ότι θα κυβερνήσουμε τη Χώρα με το Λαό, για το Λαό. Νομίζω ότι όλοι, όσοι είναι συντηρητικοί από την παράταξή σας, θα συμφωνήσουν θέβαια σ' αυτό. Αν το κάνουμε θα αρχίσει μια καινούρια περίοδος, μια περίοδος που θα μας επιτρέψει να προετοιμασθούμε σαν Έθνος, να αντιμετωπίσουμε επιτυχώς την πρόκληση του 21ου αιώνα. Σας ευχαριστώ πολύ. (Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

